

Proces verbaal van verhoor van beklaagden
den 15 December 1894.

Nicolaas Does

Ik heb zondag 11 december aan u geschreven om
vergifenis voor wat ik u vroeger has voorgelogen;
dit heb ik gedaan omdat ik werkelijk inder tijd ge-
aanvaard belijft gelogen heb en omdat ik in een boek
je dat mij door den president was verpicht had gelogen,
dat iemand, die veroordeeld was, dit ook has gesa-
ik heb bij mijne vorige opgaven in strijd met de waar-
heid gezegd dat ik Anna Weijers heb vermoord ter-
wijl de lamp opgebloten was; ik had maeter zeg-
gen dat ik eerst lucifers heb aangestoken en haar
doer met het mes heb gestoken en de keel dichtge-
knepen en dat ik medvalgen toen zij weder was
bijgehooren en toen ik de lamp had aangestoken
om te stelen has bij het schijnsel van die lamp
andermaal de keel heb dichtgeknepen en has toen
met dat lange mes dat reeds brom was den hals
heb afgesneden.

Ik heb heden mijn vendediger Mr. Vanderhoeve
gezegd dat ik u wenschte te spreken; ik wil mede-
deelen dat mijne moeder van het plan om de moor-
den te plegen heeft geweten; ik heb gedurig gels uit haar
kast genomen, dan werd zij buddas en werde "ja
dat bij een ander"; Hij heeft mij in mijn aangezicht
gesproken, en zij heeft mij gezegd, vermoord u den Buete-
maer; Hij has steeds ruzie met haar, vons has een
akelig mensch, en kon het zingen van Anna niet
verdragen. Mijne moeder heeft ook geweten dat ik
den diefstal bij Mr. Doer had gepleegt en was blijde
dat andere menigken onder verdenking vielen;
Meis heeft zij het horloge beneden in de kast op de bovenste
plank in bewaring ghas en gezegd. was er niets
meer in huis? ik dacht dat er een hoop gels zou zijn.
verkoop het maar en houd dat gels voor je
moete". Mijne moeder heeft ten aarzien van
de moorden gezegd, dat ik die op een zaterdag of
Dinsdag moet plegen, dan waren de beide vrouwen
niet bij elkander; anders zou ik het niet kunnen
doen, ook heeft zij gezegd, dat ik het met een scheermes
moest doen; Zij heeft niet vooraf geweten dat het

dein bewustematerdagavond trouw gebeuren, maar
toen ik nadat ik vrouw Beute met den bij op haar
hoofd had geslagen in huis kwam en in de binnen-
kamer een glas water dronk, heeft zij aan mijn
bleek uiterlijk wel begrepen, dat ik aan de uitvoering
beris was; ik ben toen door de gelagkamer op straat
gegaan en heb tegen mijne moeder gezegd: ik ga nog
leven aan den loop; toen heb ik Anna Beijnd
vermoord; ik ben omstreeks middernacht in huis
gekomen, en naar bed gegaan nadat ik voor de
lijken met petroleum had begoten en in brand ge-
stoken. Ik ben vervolgens 's nachts omstreeks 2
uur heimelijk naar beheden geslopen en over de
schutting in de woning van de weduwe Beute
gegaan om te zien of het wel brandde; doerwaer
ben ik weder te bed gegaan en 's morgens 6 uur
ben ik lang onopzettelijk op onze achterplaats
geklimmen en over de schutting in de woning
van de weduwe Beute gegaan om mijn pet te halen,
die lag in de bedstede bij Anna Beijnd, wier lijf
ik toen daarmed heb gestoken.

Beute klaagde geweren op de plaats bijspelen mijne
opgave dat hij de lijken in brand heeft gestoken voor
dat hij omstreeks 12 uur de woning verliet en zijne
laatste opgave, zegt na langdurige bespreking: het
is waarheit dat ik heden duons gelage heb en om de
moedertew onrecht heb beschuldigd. Dit heb ik ge-
daan omdat mijn verdediger mij heeft gezegd dat er
toch veel nog een maest wesen die had medegedaan
mit hoofde van het gat, in de heining en de voetstap-
pen, hij heeft mij gezegd, dat ik allicht levenslang
veroordeeld zou kunnen worden, en dat, als ik het
niet alleen gedaan had, de mogelijkheid bestond, dat
het iets lichter voor mij zou zijn. Hij heeft mij ook
medegedeelt op welke wijze mijne moeder zich van
het leven heeft beroofd namelijk met een scheermes.
Mijne moeder Kally had mij indertijd wel gesebragd
dat moeder noodlottig aan haar einde was
gekomen maar bij onoverheden heb ik daaromtrent
nooit gevraagd of vernomen. Haar brief van 21 Aug
1894 heb ik hier ^(het) in huis, heb is dezelfde, die voor u is af-
gevraagd; (wij hebben dien brief bij het dossier gevraagd)
Ulijen verdediger scheen overtuigd te zijn dat mijne
moeder althans haad zou hebben gegeven, hij heeft mij

op het hart gedrukt, om hem te vertrouwen, en de
geheele waarheid aan hem te openbaren; dit een en
ander heeft bij mij het denkbeeld doen opkomen om
het te laten voortkomen alsof werkelijk mijne moeder
bij de zaak betrokken was, en naar aanleiding hier
van heb ik heden die leugens verteld. Ik heb mijne
moeder tegelijk in de hoop, dat dit voor mij
verlichting van straf zou opleveren. Thans blijf
ik er bij dat ik geheel alleen de moorden heb gepleegd;
ik heb bevoeren met Jan Oudshoorn overleefd, maar
hij heeft niet geweten dat ik het dien bewuste Zater-
dagavond zou doen. Wel heeft hij, als vrouw Beete
be hare instelling bezigt was, gezegd: wat een dien
"trekje" maar steeds heeft hij geweigerd om mede
te doen; ook durfde hij bij zijne ouders de woning
niet heimelijk verlaten omdat de deure zoo trakte
mijne moeder heeft niets van mijn plan geweten,
hij heeft het mij niet aangeraden, zelfs heeft zij
niet gezegd dat ik vrouw Beete moest bepleuen en
zij heeft dien avond en nacht van de uitvoering
er niets van geweten. Hij heeft Zondagmorgen
nadat ik 's nachts de moorden had gepleegd, mijn jas
die ik had uitgewasphen en onder een peerboom
op de heining had gehangen, verplaatst en diege-
hangen op de drooglijn boven de bleek; dit moet
zij gedaan hebben toen er zoovle menschen kwamen
thijpen; want dat zij die jas heeft verhangen, heb
ik niet gezien; zij has mij 's morgens berid gezien toen
die jas door mij werd uitgewasphen; toen heb ik
haar wijs gemaakt, dat ik in de floot has gester;
den vorigen avond had ik haar gezegd dat ik naar
Kloekstra moet; dit was leugen; en hij heeft be-
treffende dat uitwasphen tegen mij gezegd: "als
het maar niet wat anders is geweest"; hij besloet
dat ik kattekwaas zou hebben uitgevoerd, en hij be-
dreigde mij, "ik zal morgen aan den baas vragen, of
je wel bij Kloekstra been geweest". Ik heb die
jas, omdat er zoovle menschen kwamen, van
de lijn boven de bleek genomen, en boven in
de hangkast gebracht Zondagavond ben ik in
het verhoor geweest en ben ik met den brigadier de
Vries naar mijne woning gezonden om mijn
boekje te halen; daar stond het adres in staan
van dien diefvader van Anna Beijst; toe heb ik

in mijne woning dit boekje tegelijk met andere
papieren uit mijn zak haalde en daarbij een briefje
in ongefrankeerd wilde verzenden aan de dienstbode
van den Burgemeester om haar een dubbeltje te la-
ten betalen, heeft mijne moeder die het schrijven van
dien brief had gezien die weg genomen, zeggende
„dat het jammer verkeerd worden uitgeleesd“. Na
afloop van het verhoor ben ik dadelijk weder te
bed gegaan zonder mijne moeder of mijn neef Klaas
Pöthmann, die toen bij ons logeerde, te spreken.
Den Volgenden morgen zag mijne moeder mijn
overhemd niet. dit moest in den wasch, en was
door mij in de waddenist geborgen omdat er bloed
spatten op zaten; dit overhemd liet zij mij halen
toen heeft zij ook aan den mouw van mijn jas
geknepen, en viel er bloedwater op haar hand;
zij heeft toen gezegd: „kijk eens, heb jij dat niet gedaan?“
ik ontkende; zij heeft mij op het overhemd geweten
en heb ik gezegd: „stop het dan maar weg“. Op die
rij heeft mijne moeder getracht mij uit de hooven;
ik heb niets los gelaten en toen ik vrijdagavond
na de harmonie kwam heeft zij in tegenwoor-
digheid van mijn vader gezegd, dat, als ik den daver
was, ik maar met den hondskar moest uitgaan
en trachten mij te verdrinken omdat het toch
niet erg zou zijn als ik geboeid werd weggebrad. Ik
heb haar toen gezegd: „als er nog een kind die her
met je heeft gedaan, dan mag je er wel om den-
ken, want je verrader slaapt nooit“. Zij haalde
toen als voorbeeld de vrouw van Juh aan, die
haar man zou hebben verraden, alijne moeder
heeft niet geweten van den diefstal bij Mr. Aijer;
zij heeft het horloge onder het leeg bed gevonden,
alwaar ik het had verstopt. Ik heb het laten voor-
komen alsof het van Berthus Wijs was. dertijf
militieën telde en ik heb in de werkplaats van
Pierenbroodspot een briefje geschreven, met mijne
naam onderheben om het horloge af te geven en het
doosje; dit heb ik mijne moeder voorgelezen en heeft
zij mij dit afgegeven. Dit gebeurde 'smiddags om 4
uur bij het theevinken, waarvoor ik steeds van mijn
werk kwam.

Ik heb alleen de moorden opgeleesd om aan eijls te
komen en omdat ik den jess had aan Anna Keijser

die mij steeds voor den gek hield, en met een ander
ging Coopen, als ik dit van haar had gevraagd. Het geluk
wilde ik gebruiken om aan Jan Wagenmaker en
aan Jan Blijns die ieder een rijksdaalder van mij kreeg,
dit geleende geld terug te geven; en met Jan Blijns
had ik berekend dat er bij de wed. route 200 ongevraagd
zou kunnen zijn; een aardig duitje ook voor de
Alhemaarsche kermit". Toen 's avondt toen ik
stond te wateren en zag dat de wed. route allee, was
over het schut afklommen om haarte vermoorden;
ik heb de hief gegrepen die stond bij het hek, vrouw
Briete met de Courant te lezen, ik heb eenige tijd ge-
wacht en toen zij die Courant opvouwde, en op
het punt was om op te staan heb ik de deur waarvan
ik den sleutel in handen had geopend en heb haar met
den hief met het scherp drie slagen op het achter-
hoofd gegeven; zij heeft gillende geschreeuwd "oh God!
oh God!" en heb ik mij haartig verwijerd; ik ben
over het schut teruggegaan, ik heb in onze achterka-
mer keuken water gedronken en in den Spiegel af-
gekeken en ben vervolgens door onze vlagkamer naar
de straat gegaan nadat ik terloops tegen mijne moe-
der had gezegd, "ik ga nog even een booschap doen
naar Hokkera". Op de straat zag ik Jan de Vries
die voor zijn winkel stond; ook zag ik een jongen,
ik meen dat het Jan Koon is geweest, die naar zijn
huis ging naar de Pieperstraat. De weduwe
Blijns kwam aanloopen zij bleef voor het huis van de
wed. Briete staan; zij heeft vermoedelijk die vrouwe ge-
zien zitten achterover alsof zij sliep op hare stoel;
want ik stond op den Zalvaag achter haar, en zag
dit ook, zij mompelde iets onverstaanbaars heeft
zich verwijerd. Toen mij weg was, stak Jan de Vries over
naar Kaan; ik ben afgelopen tot aan den pomp en
vervolgens terug naar het huis van de wed. Briete,
alwaar ik door de voordeur ben binnengegaan; ik
heb dadelijk de deur op slot gedaan en de hanglamp
in den winkel uitgedraaid, toen ben ik naar de keu-
ken gelopen; ik heb ook daar de lamp uitgedraaid,
ik weet niet welk spoot het was en ik heb een brood-
mes van de tafel gegrepen en daarmee de wed. Briete
de hals doorgesneden, dit deed ik, omdat zij nog zuchtte.
Ik heb een dassje lucifers van de keuken schoorsteen
gegrepen; daarmee ben ik naar voren gegaan; onder

weg heb ik dat lange mes van de toornbank medege-
nomen; ik heb in de voorkamer het licht dat tusſchen
de ramen en het roode gordijn boven de uitſtalling
aldaar brandde, uitgedoofd; ik heb vruchteloos beproefd
om de hanglamp in de voorkamer op te ſteken; ik kon
den ſtik niet in de hoogte krijgen; ik heb het lampen-
glas ſchief tegen de lamp gerek; het boveneinde rustte
op de kap; ik ben in de binnenkamer gegaan, met
het mes; ik heb een lucifer aangefſteken, ik wist, in
welke bedstede Anna Meijers ſliep, bovendien ſtonde
de beddeuren open. Ik heb nadat ik het dooſje lucifers
op het opatopplankje van de bedstede had gezet, ver-
wijf ik in mijn linkerhand een brandenden lucifer
hielden in de andere het mes daarmede geſtoeken naar
de ſlaap van haar hoofd; zij draaide zich juist om,
zoodat zij op haar rug lag en ik heb haar geſtoeken, naar
de kant van den achterwand der bedstede, dit zou dus
geweest zijn in de rechterſlaap; zij greep naar mij; ik
liet dadelijk het mes los om haar in haar hals te grijpen;
zij yilde "hante, hante" en toen ik haar in haar hals greep,
rust ik ben blijven daer, totdat zij ſtil lag, spook het
bloed in mijn aangezicht. Het mes is toen in het bed
gebleven. Ik dacht dat zij doot was; ik heb de witte
lamp die op een kleedje midden op de tafel in de bi-
nenkamer ſtond, in de voorkamer opgeſtoeken; ik
ben daar mede in de binnenkamer teruggega
alwaar ik de bovenſte lade van de Chiffonièr heb
uitgehaald; en terwijl ik aan het zoeken was, hoorde
ik uit de bedstede een zucht; zij werd wakker, ik
ben om de tafel gelaopen achter de beddeuren, en door
den kier zag ik dat zij overeind ging zitten, en het
bed wilde ſluitgaand; toen ben ik op haar in het bed
geſprongen; ik heb haar dadelijk bij de keel gegrepen,
en in den haak gedrukt, totdat zij weder ſtil lag op
hare zijde met haar aangezicht naar mij toe; toen
heb ik het mes dat ik in bed vond, het was datzelfde
lange mes van de punt toen reeds bruin was, gegrepen,
en haar daarmede in haar hals gesneden; ik dacht
meer dan dat ik haalde; ik heb van onderen opgesneden
van links naar rechts; de tweede keer toen ik haar greep
bij de keel heeft zij slechts een enkel gil gegeven en
terwijl ik de eerste keer bezig met haar het gewoonted,
want toen sloeg zij en trapte, was dit de tweede keer
niet zo erg. Toen ik haar in den hals greep, lag ik op mijn

knieën in de bedstede; ik ben vervolgens naar de achterplaatse gegaan en heb mijne handen in het akerste gewasphen, toen ben ik in de binnenkamer gegaan spelen zoals ik vroeger dit reeds heb opgegeven; ik miste mijn pet, die heb ik uit de bedstede gezocht en heb ik tevens om die te vinden het lijk van Anna Beijns uit de bedstede gesleurd. Die pet heb ik op onzer of op het grins van de speelplaats neergegooid; ik heb vervolgens in de tweede bedstede van de binnenkamer opheken of daar nog iets lag om te spelen; het gebeurde wel eens dat de menfchen iets op de beddeplant zetten, het kan ook zijn dat ik dit gedaan heb, terwijl ik de pet nog in mijne handen had; ik heb de witte gordijnen aangegeperen; ik heb den brander van die witte lamp afgeschraefd, en petroleum over het lijk van Anna Beijns gegoten en het hoofdhaar aangestoken, maar dadelijk werd met een busfen gebluscht; ik wilde niet gezien worden en moest eerst nog de wed. Buete in brand steken. De brander heb ik op het lijk van de wed. Buete Anna Beijns neergegooid; ik heb de wed. Buete met petroleum uit diezelfde lamp overgoten en haar aangestoken. Ik weet niet, waar ik de lamp heb gelaten. Ik heb de keukendeuren dichtgemaakt, daarna heb ik Anna Beijns in brand gestoken, ook de pet van den brander en toen heb ik mij door de voordeur verwijderd en ben in mijne woning te bed gegaan. Omstreefs 2 uur in den nacht ben ik opgestaan om mij te overtuigen of de brand voortgang had; ik ben op mijne blotte voeten door onze slaapkamer op de achterplaatse gekomen en over de schutting gegaan; ik heb de wed. Buete op mijn aangestoken, daar lagen verscheidene doosjes lucifers op de schoorsteen, het wilde evenwel niet branden, het glooide wel maar vlamde niet. Ook heb ik vruchte loods beproefd het hapijs of kleedje voor de voeten van vrouw Buete in den brand te steken; ik weet niet, of ik toen ook nog in de voorkamer bij het lijk van Anna Beijns ben geweest; ik kan mij niet herinneren, dat ik daar ben geweest. Ik ben langs denzelfden weg teruggegaan; ik meen dat ik de keukendeur bij de wed. Buete op een kier heb gelaten staan; ik bedoel de buitendeur om het beter te laten branden. Ik ben later niet weder in de woning van de wed. Buete geweest, dus ook niet om 3 uur. Ik had ik de beide vrouwen het vermoeden en voor.

dat ik omstreeks middernacht naar mijne woning terugkeerde heb ik de gestolen voorwerpen bequamen op de plaats alwaar ik zij later heb aangekomen, behalve het builtje met guld dat ik op onzen zolder achter een balk heb verstopt, en behalve het een muntbiljet van fr. 20 en twee rijksdaalder, twee gulden en twee kwartjes, die in dit muntbiljet gewikkelt lagen toen ik het wegnam. Die zijn in mijn verstopt gebleven. Mijne ouders hebben niets van het gestolene gehoord.

J. Jorogelers, enz.